

รายละเอียดของรายวิชา

HUSO-Course Specification

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (Khon Kaen University)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Faculty of Humanities and Social Sciences)

หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) สาขาวิชาสังคมศาสตร์

วิชาเอก สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

(หลักสูตร (Academic Program) ใหม่ (New) ปรับปรุง (Revised) พ.ศ. (2558)

1. รหัส ชื่อรายวิชา/ชุดวิชา และจำนวนหน่วยกิต (Course Code and Number(s) of Credits)

รหัสวิชา/ชุดวิชา (Course Code) : 415 351

ภาษาไทย (Thai name) : ชายแดนศึกษา

ภาษาอังกฤษ (English name) : Border Studies

จำนวนหน่วยกิต (Number(s) of Credits) : 3 (3 - 0 - 6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) : ไม่มี

2. ประเภทของรายวิชา/ชุดวิชา และหลักสูตร (Type of the Subject Course)

 รายวิชาบังคับ (Compulsory course) รายวิชาเลือก (Elective course) เลือกเสรี (Free elective course) รายวิชาโท (minor course) รายวิชาวิทยานิพนธ์ (Thesis) รายวิชาดุษฎีนิพนธ์ (Dissertation)

ในหลักสูตร (in the Program of) ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และ

เป็นรายวิชา/ชุดวิชาในหลักสูตรอื่น โปรดระบุ (and if also used in other academic programs, please specify the program and the subject type) .....

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ผู้สอน (Course Coordinator and Lecturer)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ (Course Coordinator) : ผศ. ดร. จักรพันธ์ ชัดชุมแสง

อาจารย์ผู้สอน : ผศ. ดร. จักรพันธ์ ชัดชุมแสง

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา/ชุดวิชา (Course learning outcomes-CLO)

4.1 ความรู้ (K-Knowledge)

K1 : นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ ตลอดจนพัฒนาการของชายแดนศึกษาทั้งในบริบทนานาชาติและบริบทไทย

K2 : นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถวิพากษ์ปรากฏการณ์ร่วมสมัยที่เกิดขึ้นในสังคมชายแดน อันได้แก่ การเคลื่อนย้ายข้ามเขตแดนชาติพันธุ์ธำรงและชาตินิยมในพื้นที่ชายแดน วัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่ชายแดน เศรษฐกิจชายแดน ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ชายแดน

4.2 ทักษะ (S-Skills)

S1 : นักศึกษาสามารถสังเคราะห์และประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ใหม่ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชายแดนศึกษา

S2 : นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชายแดนศึกษาในบริบทสังคมไทยและนานาชาติ

S3 : นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเพื่อศึกษาประเด็นหรือปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชายแดนศึกษาทั้งในบริบทไทยและสากล

4.3 คุณลักษณะส่วนบุคคล (A-Attributes)

A1 : มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

A2 : มีภาวะผู้นำ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รู้ความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ตลอดจนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและเข้าใจหลักการในสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการปรับตัวในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

A3 : มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาในด้านวิชาการได้

5. คำอธิบายรายวิชา / ชุดวิชา (Description of Subject Course/Module)

5.1 ภาษาไทย (Thai) : ความหมาย ลักษณะ และความสำคัญของชายแดน พัฒนาการของการศึกษาชายแดน ความสำคัญของการศึกษาชายแดน การเคลื่อนย้ายข้ามเขตแดน ขาดพินธุ์อ้างและชาตินิยมในพื้นที่ชายแดน วัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่ชายแดน เศรษฐกิจชายแดน และปัญหาในพื้นที่ชายแดน

5.2 ภาษาอังกฤษ (English) : Meanings, characteristics, and significance of borders; development of border studies; significance of border studies, transborder movemens of people; ethnicity and nationalism in borderlands, culture and identities of borderlanders, economic activities in border areas, and problems in borderlands.

6. รูปแบบและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Delivery mode and Learning Management Method)

6.1 รูปแบบ (Delivery mode)

☐ Classroom-based learning	☒ Online learning
☐ Blended learning	☐ Work integrated learning
☐ อื่นๆ โปรดระบุ	

6.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Learning management Method)

☐ Content and language integrated learning	☒ Research-based learning
☐ Problem-based learning	☒ Task-based learning
☐ Project-based learning	☐ Community based learning
☒ Flipped classroom	☐ Service-based learning
☐ Experiential learning	☒ Case discussion

Seminar   อื่นๆ โปรดระบุ (Other, please specify) .....

7. แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson plan)

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่สอดคล้องกับ ข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
1	- แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับรายวิชา วิธีการเรียน กิจกรรม และการประเมินผล	3	A1, A2, A3	(1) แจกแผนการสอน (upload ในระบบล่วงหน้า)/แนะนำหนังสือประกอบการเรียน และการเรียนการสอนรวมทั้งการส่งงานผ่านระบบออนไลน์ KKU E-Learning (2) พบนักศึกษาผ่านระบบออนไลน์ แนะนำการเรียนการสอน การประมวลผลรายวิชา และการประเมินผลสัมฤทธิ์รายวิชา (3) นักศึกษาจับกลุ่มเพื่อวางแผนในการทำรายงาน (4) อาจารย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา
2	ความหมาย ลักษณะ และความสำคัญของชายแดน	3	K1, S1, S2, A1, A2, A3	(1) บรรยายเนื้อหาผ่านโปรแกรมออนไลน์ (2) เอกสารประกอบการบรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (3) ชมวีดิทัศน์ประกอบการสอนผ่าน YouTube (4) อาจารย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา
3	พัฒนาการของชายแดนศึกษา	3	K1, S1, S2, A1, A2, A3	(1) บรรยายเนื้อหาผ่านโปรแกรมออนไลน์ (2) เอกสารประกอบการบรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (3) อาจารย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่สอดคล้องกับ ข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
4-5	การเคลื่อนย้ายข้ามเขตแดน	6	K2, S1, S2, A1, A2, A3	(1) บรรยายเนื้อหาผ่านโปรแกรมออนไลน์ (2) เอกสารประกอบการบรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (3) ชมวีดิทัศน์ประกอบการสอนผ่าน YouTube (4) อาจารย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา
6-7	ชาติพันธุ์อารงและชาตินิยมในพื้นที่ชายแดน	6	K2, S1, S2, A1, A2, A3	(1) บรรยายเนื้อหาผ่านโปรแกรมออนไลน์ (2) เอกสารประกอบการบรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (3) ชมวีดิทัศน์ประกอบการสอนผ่าน YouTube (5) อาจารย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา
8-9	วัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่ชายแดน	6	K2, S1, S2, A1, A2, A3	(1) บรรยายเนื้อหาผ่านโปรแกรมออนไลน์ (2) เอกสารประกอบการบรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (3) ชมวีดิทัศน์ประกอบการสอนผ่าน YouTube (4) อาจารย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่สอดคล้องกับ ข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
10-11	เศรษฐกิจชายแดน	6	K2, S1, S2, A1, A2, A3	(1) บรรยายเนื้อหาผ่านโปรแกรมออนไลน์ (2) เอกสารประกอบการบรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (3) ชมวีดิทัศน์ประกอบการสอนผ่าน YouTube (4) อาจารย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา
12-13	ปัญหาในพื้นที่ชายแดน	6	K2, S1, S2, A1, A2, A3	(1) บรรยายเนื้อหาผ่านโปรแกรมออนไลน์ (2) เอกสารประกอบการบรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (3) ชมวีดิทัศน์ประกอบการสอนผ่าน YouTube (4) อาจารย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา
14-15	- การนำเสนอรายงานของนักศึกษา - สรุป	6	K1, K2, S1, S2, S3, A1, A2, A3	(1) พบนักศึกษาผ่านโปรแกรมออนไลน์ (2) นักศึกษานำเสนอรายงานกลุ่ม ด้วยโปรแกรม PowerPoint (3) การถาม-ตอบโดยอาจารย์และนักศึกษาที่ฟังการนำเสนอรายงานของแต่ละกลุ่ม (4) อาจารย์และผู้เรียนสรุปประเด็นหรือสาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ในวิชาร่วมกัน
Total		45		

8. แผนการประเมินผลการเรียนรู้ (Course assessment)

วิธีการประเมิน (โปรดระบุวิธีการประเมิน เช่น แบบฝึกหัด รายงาน ทดสอบย่อย โครงการ เป็นต้น) ((Assessment Method—Please specify assessment methods e.g., assignment, report, quiz, project, etc.)	CLO	สัดส่วนคะแนน (Score breakdown) (ร้อยละ)	หมายเหตุ (Note)
การสอบกลางภาค	K1, K2, S1, S2, S3, A1	30	นัดหมายนอกตาราง
การสอบปลายภาค	K1, K2, S1, S2, S3, A1	40	ตามตาราง มข. 30
กิจกรรมสืบค้นข้อมูลและแบ่งปันทาง e-learning	K1, K2, S1, S2, S3, A1, A2, A3	5	สัปดาห์ที่ 1 - 15
รายงานและการนำเสนอรายงาน	K1, K2, S1, S2, S3, A1, A2, A3	20	ตลอดภาคการศึกษา
การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	K1, K2, S1, S2, S3, A1, A2, A3	5	ตลอดภาคการศึกษา

9. ตำราและเอกสารประกอบการสอน (Textbook and instructional materials)

9.1	<p>ตำราและเอกสารหลัก</p> <p>จักรกริช สังขมณี. (2551). พรมแดนศึกษาและมานุษยวิทยาชายแดน: การเปิดพื้นที่ สร้างเขตแดน และการข้ามพรมแดนของความรู้. <i>สังคมศาสตร์</i> (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) 20(2): 209-257.</p> <p>Donnan, Hastings and Thomas M. Wilson. (1999). Borders: Frontiers of Identity, Nation and State. Oxford & New York: Berg.</p> <p>Donnan, Hastings and Thomas M. Wilson, eds. (2010). Borderlands: Ethnographic Approaches to Security, Power, and Identity. Lanham: University Press of America.</p>
9.2	<p>เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>กัลปพฤกษ์ ผิวทองงาม. (2548). ค้าขายชายแดน : โครงสร้างตลาดการค้าชายแดนไทย-ลาว : กรณีศึกษาด่านมุกดาหาร. ขอนแก่น : ศูนย์พหุลักษณะสังคมลุ่มน้ำโขง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.</p> <p>“คนพลัดถิ่น-คนข้ามแดน”. เอกสารประกอบการประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยา ครั้งที่ 6 “รัฐ จากมุมมองของชีวิตประจำวัน”, 28 – 30 มีนาคม 2550 จัดโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.</p> <p>จักรพันธ์ ชัดชุมแสง. (2543). ชุมชนมุสลิมในตลาดชายแดนไทย-พม่า: สัมพันธภาพระหว่างพหุสังคม วิถีชีวิตทางเศรษฐกิจ และการอ้างชาติพันธุ์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.</p> <p>ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2554). ทุนนิยมชายแดน : นิคมเกษตรกรรมยางพารา และการเปลี่ยนแปลงของสังคมเกษตรกรรมในภาคใต้ของลาว. เชียงใหม่ : ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.</p> <p>พรมมิล ตรีโชติ. (2547). การค้าชายแดนไทยกับอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง. กรุงเทพฯ : หน่วยปฏิบัติการวิจัยแม่โขงศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.</p> <p>ภิญญพันธ์ พจนนลาวัฒน์. (2552). การผลิตความหมาย “พื้นที่ประเทศไทย” ในยุคพัฒนา (2500-2509). เอกสารวิชาการประกอบการสัมมนา “รัฐชาติ-พรมแดน: ความขัดแย้งและข้อยุติบนเส้นทางสันติภาพอาเซียน” 27 พ.ย. 2552.</p> <p>วันดี สันติวุฒิมณี. (2545). “กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยใหญ่ชายแดนไทยพม่า กรณีศึกษาหมู่บ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่. ใน ล้านนา: จักรวาล ตัวตน และอำนาจ. กรุงเทพฯ: โครงการอาณาบริเวณศึกษา 5 ภูมิภาค.</p> <p>วิศวมาศ ปาลสาร. (2552). ความขัดแย้งที่บ้านร่มเกล้าจากทรศนะหนังสือพิมพ์ลาว. เอกสารวิชาการประกอบการสัมมนา “รัฐชาติ-พรมแดน: ความขัดแย้งและข้อยุติบนเส้นทางสันติภาพอาเซียน” 27 พ.ย. 2552.</p> <p>สมฤทธิ์ ลือชัย. (2552). สิ่งที่เห็นและไม่เห็นบนพรมแดนไทย/สยาม. เอกสารวิชาการประกอบการสัมมนา “รัฐชาติ-พรมแดน: ความขัดแย้งและข้อยุติบนเส้นทางสันติภาพอาเซียน” 27 พ.ย. 2552.</p> <p>สุรชาติ บำรุงสุข. (2552). สร้างสันติภาพชายแดน! เปลี่ยน “จับอาวุธ” เป็น “จับมือ” ปัญหาเขตแดนไทย-กัมพูชา: ทางออกหรือทางตัน!. เอกสารวิชาการประกอบการสัมมนา “รัฐชาติ-พรมแดน: ความขัดแย้งและข้อยุติบนเส้นทางสันติภาพอาเซียน” 27 พ.ย. 2552.</p> <p>เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. (2552). พัฒนาการของรัฐชาติกับความขัดแย้งภายในของชาวสยาม. เอกสารวิชาการประกอบการสัมมนา “รัฐชาติ-พรมแดน: ความขัดแย้งและข้อยุติบนเส้นทางสันติภาพอาเซียน” 27 พ.ย. 2552.</p> <p>Alvarez, Robert R. (1995). The Mexican-US Border: The Making of an Anthropology of Borderlands.</p>

- Annual Review of Anthropology* 24:447-470.
- Aranya Siriphon. (2007). Dress and Cultural Strategy: Tai Peddlers in Transnational Trade along the Burma-Yunnan Frontier. **Asian Ethnicity** 8(3):219-234.
- Berg, Eiki and Henk van Houtum. (2003). Prologue: A Border is Not a Border - Writing and Reading Borders in Space. *In* **Routing Borders Between Territories, Discourses and Practices**. Eiki Berg and Henk van Houtum, eds. Pp. 1-10. Aldershot; Burlington, VT: Ashgate.
- Blumi, Isa. (2010). Illicit Trade and the Emergence of Albania and Yemen. *In* **Understanding Life in the Borderlands: Boundaries in Depth and in Motion**. I. William Zartman, ed. Pp.58-84. Athens & London: The University of Georgia Press.
- Chit Hlaing, Lehman. (2007). The Shan Role in the Constitute of the Wa Kingdom of Ban Hong, Burma-China Border. *In* **Shan Buddhism and Culture**, 8-9 December 2007, SOAS, LONDON.
- Dwyer, John. (2007). Mexicanizing Baja California in the Postrevolutionary Era: The Role of Race, Class, Culture, Social Engineering, and Nationalism. *In* **Crossing Over: Redefining the Scope of Border Studies**. Anthonio Medina-Rivera and Diana Orendi, eds. Pp. 2-19. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
- Flynn, Donna K. (1997). "We are the Border": Identity, Exchange, and the State along the Benin-Nigeria Border. *American Ethnologist* 24 (2), 311-330.
- Grundy-Warr, Carl and Karin Dean. (2003). The Boundaries of Contested Identities: 'Kachin' and 'Karenni' Spaces in the Troubled Borderland of Burma. *In* **Routing Borders Between Territories, Discourses and Practice**. Eiki Berg and Henk van Houtum, eds. Pp. 75-96. Aldershot; Burlington, VT: Ashgate.
- Hamilton, Francis and Charney, Michael W. (2003). An Account of the Frontier Between Ava and the Part of Bengal Adjacent to the Karnaphuli River (1825), by Francis Hamilton, edited by Michael W. Charney. **SOAS Bulletin of Burma Research** 1(2):.11-18.
- Havrelock, Rachel. (2010). Pioneers and Refugees: Arabs and Jews in the Jordan River Valley. *In* **Understanding Life in the Borderlands: Boundaries in Depth and in Motion**. I. William Zartman, ed. Pp.189-216. Athens & London: The University of Georgia Press.
- Jaggapan Cadchumsang. (2011). **People at the Rim: A Study of Tai Ethnicity and Nationalism in a Thai Border Village**. Ph.D. dissertation, University of Toronto.
- Keyes, Charles F. (1979). Introduction. *In* **Ethnic Adaptation and Identity: The Karen on the Thai Frontier with Burma**. Charles F. Keyes, ed. Pp.1-23. Philadelphia: Institutet for the Study of Human Issues.
- Kokot, Waltraud. (2012). **Culture and Space: Anthropological Approaches**. Electronic doument, http://www.ethnologie.uni-hamburg.de/de/pdfs/Ethnoscripts_pdf/es_9_1_artikel1.pdf, accessed February 14. 2013.
- Martínez, Oscar J. (1994). **Border People: Life and Society in the U.S.-Mexico Borderlands**. Tucson: University of Arizona Press.
- Medina-Rivera, Antonio and Diana Orendi. (2007). Introduction. *In* **Crossing Over: Redefining the Scope**

	<p>of Border Studies. Anthonio Medina-Rivera and Diana Orendi, eds. Pp. viii-xv. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.</p> <p>Newman, David. (2003). Boundary Geopolitics: Towards a Theory of Territorial Lines? <i>In Routing Borders Between Territories, Discourses and Practices.</i> Eiki Berg and Henk van Houtum, eds. Pp. 277-291. Aldershot; Burlington, VT : Ashgate.</p> <p>Pinkaew Laungaramsri. (2006). Women, Nation, and the Ambivalence of Subversive Identification along the Thai-Burmese Border. <i>Sojourn: Journal of Social Issues in Southeast Asia</i> 21(1):68-89.</p> <p>Romo, Harriett and Raquel R. Márquez. (2010). Who’s Who across the U.S.-Mexico Border: Identities in Transition. <i>In Understanding Life in the Borderlands: Boundaries in Depth and in Motion.</i> I. William Zartman, ed. Pp.217-234. Athens & London: The University of Georgia Press.</p> <p>Stea, David et. al. (2010). Change and Non-change in the U.S.-Mexican Borderlands after NAFTA. <i>In Understanding Life in the Borderlands: Boundaries in Depth and in Motion.</i> I. William Zartman, ed. Pp.105-132. Athens & London: The University of Georgia Press.</p> <p>Tannenbaum, Nicola (2007) Being Shan on the Thai Side of the Border: Continuities and Transformations in Shan Culture and Identity in Maehongson, Thailand. <i>In Shan Buddhism and Culture</i>, 8-9 December 2007, SOAS, London.</p> <p>Thongchai Winichakul. (1994). Siam Mapped: A History of the Geo-Body of a Nation. Honolulu: University of Hawaii Press.</p> <p>Wijeyewardene, Gehan, ed. (2002). The Frontiers of Thailand. <i>In National Identity and Its Defenders: Thailand Today.</i> 2nd edition. Craig J. Reynolds, ed. Pp. 126-154. Chiang Mai: Silkworm Books.</p> <p>Zartman, I. William, ed. (2010). Understanding Life in the Borderlands: Boundaries in Depth and in Motion. Athens & London: The University of Georgia Press.</p>
9.3	<p>เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Economic Development in Three Southern Provinces). URL: http://strategy.dip.go.th/ยุทธศาสตร์ทศสอ/กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจใน3จังหวัดชายแดนภาคใต้/tabid/74/Default.aspx - กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน กระทรวงมหาดไทย. URL: http://www.osmsouth-border.go.th/event.php - กองกิจการชายแดนไทย-ลาว. URL: http://tnbcc.rtarf.mi.th/tnbcc1/index.php?option=com_content&view=article&id=36&Itemid=65 - การค้าชายแดนกับ AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. URL: www.thai-aec.com/tag/การค้าชายแดน - การค้าชายแดนของภาคเหนือ. URL: http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/North/EconConditions/BorderTrade/Pages/BorderMarket.aspx - การค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2555 (มกราคม – สิงหาคม). URL: http://www.dft.go.th/Portals/0/ContentManagement/Document_Mod666/รวมค้าชายแดน-ส.ค.55@25551123-1427547271.pdf

- การค้าชายแดนไทยด้านจังหวัดเชียงราย ปี 2554. URL: http://www.moc.go.th/opscenter/cr/crweb/data/Trade_Data/2012/News/การค้าชายแดน จ. เชียงราย ปี 2554.pdf
- การปรับเปลี่ยนชาติพันธุ์ และอัตลักษณ์ : กะเหรี่ยงบริเวณพรมแดนไทยกับพม่า. URL: <http://teacher.aru.ac.th/komluck/images/stories/ethnic%20adaptation%20and%20identity%201%281%29.doc>
- การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย. URL: http://www.moc.go.th/opscenter/cr/crweb/data/Trade_Data/เขตเศรษฐกิจพิเศษ/เอกสาร/นำเสนอ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย.pdf
- เกษะติดสถานการณ์ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. URL: <http://202.47.224.92/SouthernThailand>
- คณะกรรมาธิการกิจการชายแดนไทย. URL: http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_w3c/main.php?filename=committee_02
- คณะกรรมการเพื่อโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ. URL: <http://www.gms4.net/joomla/index.php>
- ขนชายแดนลุ่มน้ำโขง : บทเรียนเชิงนโยบาย. URL: http://www.trf.or.th/index.php?option=com_rubberdoc&view=doc&id=188&format=raw&Itemid=212
- ชายแดนใต้ | DeepSouthWatch. URL: <http://www.deepsouthwatch.org/tags/ชายแดนใต้>
- ฐานข้อมูลวิจัยจังหวัดชายแดนใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. URL: <http://soreda.oas.psu.ac.th>
- ประวัติศาสตร์สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. URL: http://yeawya.prd.go.th/view_ebook.php?id=9
- ภาวะการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา. URL: http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/AsianEconomies/cambodia/EcoData_Cambodia/Pages/bordertrade.aspx
- ภูมิศาสตร์ประเทศไทย. URL: <http://www1.tv5.co.th/service/mod/heritage/nation/geography/geo1.htm>
- ยุทธศาสตร์การค้าชายแดน. URL: <http://www.thaichamber.org/scripts/stratigic.asp?Tag=7&nShowMag=1&nPAGEID=83>
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาชายแดนภาคใต้. URL: http://region.nesdb.go.th/SESO/research_south/data01.doc
- รายงานภาวะการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับ สปป.ลาว ประจำเดือนมกราคม 2555. URL: http://www.moc.go.th/opscenter/cr/data/Trade_Data/2012/News/มกราคม 55 รวม 11 จังหวัด.pdf
- รายงานสถิติการค้าชายแดนไทยกับพม่า. URL: http://bordertrade.dft.go.th/DFT/Report/4.7.2.Detail.asp?Country_Code=MM
- ศูนย์ข้อมูลการค้าชายแดน. URL: http://www.dft.moc.go.th/document/foreign_trade_policy/service/horizon/default.htm
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์. URL: <http://www.notforsale.in.th>
- ศูนย์ประสานงานประมงชายแดนทางทะเลไทย - พม่า. URL: <http://www.navy.mi.th/tmbfcc>
- ศูนย์พัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. URL: <http://www.southborder.go.th/html>
- ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. URL: <http://www.sbpac.go.th/sbpac/index.php>
- เศรษฐกิจประเทศลุ่มแม่น้ำโขง. URL: <http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/AsianEconomies/Pages/Econ%20Makhong%20canel%20Area.aspx>
- สถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา - กระทรวงการต่างประเทศ. URL: <http://www.mfa.go.th/main/th/media-center/1926>
- สถิติการค้าชายแดน. URL: http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/AsianEconomies/Laos/EconData_Laos/Pages/Border%20Trade%20Data.aspx

- สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. URL: <http://www.ed-south.net/edsouth>
- อนาคตการค้าชายแดน หลัง AEC. URL: <http://www.thanonline.com/download/2555-12-12-Sammana-AEC-Khun-Photcha-Ni.pdf>
- Border. URL: <http://en.wikipedia.org/wiki/Border>
- Border Studies Bibliography. URL: <http://www.research.ucsb.edu/ccs/biblio.pdf>
- Border Studies, Michigan State University. URL: <https://www.msu.edu/~smichael/border.html>
- Center for Cross Border Studies. URL: <http://www.crossborder.ie>
- Center for Inter-American and Border Studies (CIBS), University of Texas at El Paso. URL: <http://www.utep.edu/cibs>
- Centre for International Borders Research, Queen's University Belfast. URL: <http://www.qub.ac.uk/research-centres/CentreforInternationalBordersResearch>
- Center for Migration and Border Studies (CMBS). URL: <http://latinostudies.nd.edu/cmbs>
- Comparative Border Studies, Arizona State University. URL: <http://borders.asu.edu>
- Economic Corridors (ระเบียงเศรษฐกิจอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง). URL: <http://www.thai-aec.com/83>
- The Association for Borderlands Studies (ABS). URL: <http://www.absborderlands.org>

10. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา (Course evaluation and Plan for Teaching Improvement)

10.1	<p>การประเมินประสิทธิผลรายวิชาและการทวนสอบ (Evaluation of course effectiveness and validation)</p> <p>☒ ประเมินโดยนักศึกษาผ่านระบบประเมินออนไลน์ของมหาวิทยาลัย (The course is evaluated online by students via the university's course evaluation system)</p> <p>☒ ประเมินโดยการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร (The course learning outcomes are validated by the program committee.)</p> <p>☒ ประเมินโดยสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนในช่วงของการเรียนแต่ละรายวิชา (Effectiveness of teaching and learning is evaluated periodically throughout the semester.)</p> <p>☐ ประเมินโดยการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประเมินภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน (Classroom research is conducted to evaluate the overall picture of instructional management and learning and teaching.)</p> <p>☐ อื่น ๆ โปรดระบุ (Other, please specify) : .....</p>
10.2	<p>การปรับปรุงการเรียนการสอนและประสิทธิผลของรายวิชา (Improving course instruction and effectiveness)</p> <p>☒ นำผลการประเมินโดยนักศึกษา มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (Improve and develop course instruction and assessment according to students' feedback.)</p> <p>☒ นำผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อมาปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชา (Improve and develop course instruction and assessment according to the course validation result.)</p> <p>☒ นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (Improve and develop course instruction and assessment according to the result from classroom research.)</p> <p>☐ อื่น ๆ โปรดระบุ (Other, please specify) : .....</p>